

GERİ KAZANIM KATILIM PAYI NE ZAMAN GİDER YAZILIR ?

10 ŞUBAT 2025

KAPSAM

- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 2872 Sayılı Çevre Kanunu (ÇK),
- 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği,
- Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 31.05.2024 Tarih ve 64597866-125-11403 Sayılı Özelge.

1. Giriş

- Bilindiği üzere, 2872 sayılı Çevre Kanunu’nun ek 11. maddesinde; yurt içinde piyasaya arz edilen söz konusu Kanun’a ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için ise piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan ilgili listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı (GEKAP) tahsil edileceği belirtilmiştir.
- Bu kapsamda, piyasaya arz edilen ürünler için ödenen (GEKAP) tutarlarının, ödemelerin beyan dönemini takip eden ayda gerçekleşmesi sebebiyle, ödendiği dönemde mi yoksa tahakkuk ettiği dönemde mi gider yazılması hususunda soru işaretleri oluşmaktadır.

2. 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun (KVK’nın) 6’ncı maddesinin birinci fıkrası ile kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; ikinci fıkrası ile de safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’nun (GVK’nın) ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiş olup, söz konusu hüküm uyarınca tespit edilecek kurum kazancından KVK’nın 8’inci maddesi ile GVK’nın 40’inci maddesinde yer alan giderlerin indirilebileceği belirtilmiştir.

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- GVK'nın 37'nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş olup, anılan Kanun'un 38'inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olacağı ve ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK'un) değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanun'un 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır.
- Aynı Kanun'un 40'inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde ise, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi kazancın tespitinde indirim konusu olarak dikkate alınabileceği hükme bağlanmış olup, yapılan giderlerin bu hüküm uyarınca indirim konusu yapılabilmesi için söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması zorunludur. Bu mahiyette olmayan giderler ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılamayacaktır.

4. 2872 Sayılı Çevre Kanunu Yönünden Konunun Değerlendirilmesi

- 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 11'inci maddesinde, "Yurt içinde piyasaya arz edilen bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan ürünlerden poşetler için satış noktalarından, diğer ürünler için piyasaya sürenlerden/ithalatçılardan bu listede belirtilen tutarda geri kazanım katılım payı tahsil edilir. Bu listedeki ürünlerden herhangi birinin piyasaya arzının, farklı bir ürünün, malzemenin veya eşyanın ithalatı ile birlikte gerçekleşmesi halinde geri kazanım katılım payı ithalatçıdan tahsil edilir. Bu listede yer alan tutarlar takvim yılı başından geçerli olmak üzere her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu şekilde hesaplanan tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Cumhurbaşkanı, bu listede yer alan veya bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenen tutarları iki katına kadar artırmaya veya yarısına kadar indirmeye yetkilidir. Geri kazanım katılım payları ürünün piyasaya sürüldüğü/ithal edildiği tarihi takip eden ayın yirmi dördüncü günü sonuna kadar ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunmayanlar tarafından ise Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenecek vergi dairesine beyan edilerek aynı ayın sonuna kadar ödenir. Katılım payının süresinde beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının bir ay içinde ödenmesi gerektiği ilgiliye tebliğ edilir. Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı oranında faiz uygulanarak aynı Kanuna göre tahsil edilir. Bu madde kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilir." hükümlerine yer verilmiştir.

5. Konuya İlişkin Özelge

Özelge: [Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen 31.05.2024 Tarih ve 64597866-125-11403 Sayılı Özelge](#)

Konu: Geri Kazanım Katılım Payı ödemelerinin hangi dönemde gider yazılacağı.

İçerik: Şirketinizin 2872 sayılı Çevre Kanununun ek 11 inci maddesi gereğince piyasaya arz ettiği ürünler için geri kazanım katılım payı (GEKAP) ödediği, ödemelerin beyan dönemini takip eden ayda yapıldığı belirtilerek, söz konusu geri kazanım katılım payının ödendiği dönemde mi yoksa tahakkuk yoluyla ilgili oldukları dönemde mi gider yazılacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

İdarenin Görüşü: 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 11'inci maddesi gereğince piyasaya arz edilen ürünler için Şirketiniz tarafından ödenen geri kazanım katılım payının beyan edilerek fiilen ödendiği tarih itibarıyla Gelir Vergisi Kanunun 40'inci maddesinin birinci fıkrasına göre kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması gerekmektedir.

6. Sonuç

- 1 Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde; gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesinin ve hasılat, gelir ve karların aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaştırılmasının dönemsellik ilkesinden kaynaklandığı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra, tahakkuk ilkesi, gelir ile giderlerin alındıkları ya da yapıldıkları anda gerçekleşmiş sayılması ve bunların ilgilendirdikleri dönemin finansal tablolarında yer alması olarak ifade edilebilecektir.
- GEKAP; üçer aylık dönemler itibariyle, takip eden ayın sonuna kadar beyan edilmekte ve ödenmektedir. Ancak, son üç döneme (Ekim-Kasım-Aralık) ilişkin GEKAP tutarının takip eden yılın Ocak ayının son gününe kadar beyan edilmesi ve ödenmesi durumunda; mali idare, fiili ödemenin takip eden yılın Ocak ayında gerçekleşmesi nedeniyle gider kaydının da Ocak ayında yapılması gerektiği yönünde görüş beyan etmiştir. Örneğin; Ekim-Kasım-Aralık 2024 dönemine ilişkin GEKAP tutarının Ocak 2025 döneminde beyan edilmesi ve ödenmesi durumunda gider kaydının Ocak 2025 döneminde yapılması gerektiği, tahakkuk esası gereği Aralık 2024 dönemine yapılacak olan gider kaydının ise 2024 yılı ticari kazancının tespitinde fazladan dikkate alınan bir gider unsuru olarak değerlendirileceği sonucuna varılmaktadır.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.